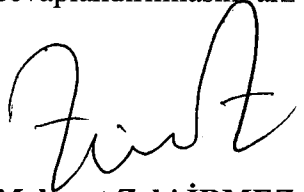

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. (31.03.2026)

Mehmet ZekiİRMEZ

Şırnak Milletvekili

Silopi ilçesine içme suyu sağlayan Siyahkaya Barajı ve Hêzil Çayı hattında yaşanan kirlilik üzerine Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kirliliğin belediyelerden değil aşırı yağışlardan kaynaklandığı ileri sürülmüş; buna rağmen aynı açıklamada ildeki vahşi depolamayı sona erdirecek katı atık tesisi için ihale süreci duyurulmuştur. Ancak olayın ayrıntılarına ve kamuoyuna yansıyan görüntülere bakıldığında, içme suyu havzasında plastik, ambalaj, evsel atık ve benzeri katı atıkların da karıştığı görülmektedir. Öte yandan sivil toplum kuruluşları tarafından daha önce yetkili makamlara dilekçe verildiği, ancak buna rağmen söz konusu kirliliğin ve atık boşaltımının durdurulmadığının kamuoyuna duyurulmuş olması, mülki idarenin denetim ve önleme yükümlülüğünü daha da tartışmalı hale getirmiştir. Özellikle Şenoba ve Hilal belediyeleri kaynaklı katı atık boşaltımı ve vahşi depolama uygulamalarının bu kirlilikte rol oynadığı yönündeki ciddi değerlendirmelere rağmen, bu belediyelere ilişkin herhangi bir açık idari tespit yapılmaması, sorumluluğun bilinçli biçimde belirsiz bırakıldığı yönündeki kuşkuları artırmaktadır. Söz konusu belediyelerin AKP yönetiminde olması karşısında, idari denetimin etkili biçimde işletilip işletilmediği, sorumluluğun siyasal saiklerle görünmez kılınıp kılınmadığı ve mülki idarenin bu belediyeler bakımından özel bir koruma refleksiyle hareket edip etmediği ciddi bir kamusal denetim konusu haline gelmiştir.

Bu bağlamda:

- 1) Şırnak Valiliği, Siyahkaya Barajı ve Hêzil Çayı hattındaki kirliliğin “aşırı yağışlar nedeniyle oluştuğunu” hangi somut teknik rapora, numune sonucuna ve uzman değerlendirmesine dayanarak açıklamıştır?

- 2) Aşırı yağışın su bulanıklığı yaratabileceği açıkken, baraj havzasında görülen plastik, ambalaj, evsel atık ve benzeri katı atıkların “aşırı yağış” ile oluştuğu yönündeki değerlendirme hangi bilimsel temele dayanmaktadır?
- 3) Valilik açıklamasında, içme suyu havzasına karışan atıkların kaynağı, niteliği ve sorumluları neden belirtilmemiştir?
- 4) Şenoba ve Hilal belediyelerinin katı atık toplama, taşıma, depolama ve bertaraf uygulamalarının bu olayla bağlantısı yönünden Bakanlığınızca herhangi bir idari inceleme yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonuçları nelerdir?
- 5) Şenoba ve Hilal belediyeleri hakkında, son beş yıl içinde katı atık yönetimi, vahşi depolama, çevre ve halk sağlığını etkileyen uygulamalar nedeniyle mülki idare makamlarınca kaç denetim yapılmıştır? Bu denetimlerde hangi aykırılıklar saptanmıştır?
- 6) Eğer ortada belediyelerden veya başka kurumlardan kaynaklanan bir sorumluluk yoksa, içme suyu havzasına karıştığı görülen katı atıklar nereden gelmiştir?
- 7) Valilik bir yandan kirliliği aşırı yağışla açıklarken, diğer yandan 17 Nisan 2026 tarihinde ihalesi yapılacak bütünleşik katı atık tesisi ile vahşi depolamanın sona erdirileceğini duyurmuştur. Madem sorun yalnızca aşırı yağıştan kaynaklanmıştır, o halde açıklamada vahşi depolamanın sona erdirilmesi neden ayrıca vurgulanmıştır?
- 8) “Gerekli tüm tedbirler alınmıştır” denilen valilik açıklamasında, hangi tedbirlerin hangi tarihte, hangi kurum tarafından alındığı neden tek tek belirtilmemiştir?
- 9) Valiliğin “kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi adına süreç şeffaf biçimde yürütülmektedir” açıklamasına rağmen, olayla ilgili inceleme raporları, numune sonuçları, fotoğraflı tespit tutanakları ve denetim kayıtları neden kamuoyuna açıklanmamıştır?
- 10) Şırnak Valiliği’nin kamuoyuna yaptığı bu açıklama nedeniyle, gerçeğin tam ve eksiksiz ortaya çıkarılması amacıyla Bakanlığınızca mülkiye müfettişi görevlendirilecek midir?
- 11) Şenoba ve Hilal belediyelerinin AKP yönetiminde olması nedeniyle, bu belediyeler bakımından idari denetimin etkili ve tarafsız biçimde işletilmediği yönündeki kamuoyu değerlendirmeleri Bakanlığınızca araştırılacak mıdır?
- 12) Valilik açıklamasının, sorumluluğu belirsizleştiren ve halk sağlığını ilgilendiren ağır bir konuda idari gerçeği örtme riski taşıdığı değerlendirilmekte midir?
- 13) İçme suyu kaynağını etkileyen bu olayda, valiliğin açıklamasında adı geçen veya geçmeyen tüm kamu kurumları ile özellikle Şenoba ve Hilal belediyelerinin sorumluluğunun açığa çıkarılması için Bakanlığınızca özel bir idari inceleme başlatılacak mıdır?